

2021

(Held in January/February, 2022)

POLITICAL SCIENCE

(General)

Course : 501

(Administration of Rural Development in India)

Full Marks : 80

Pass Marks : 24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা/তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : $1 \times 8 = 8$

Choose the correct answer/Answer the following questions :

(a) MGNREGSৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

Write the full form of MGNREGS.

(b) অসম পঞ্চায়ত আইনখন গৃহীত হৈছিল ১৯৮৬ /
১৯৯০ / ১৯৯১ / ১৯৯৪ চনত।

The Assam Panchayat Act was passed in
the year 1986 / 1990 / 1991 / 1994.

(c) মহিলাৰ উন্নয়নৰ লগত জড়িত ভাৰতবৰ্ষৰ যি কোনো
এটা গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিৰ নাম উল্লেখ কৰা।

Mention any one name of rural
development programme related to the
welfare of women in India.

(d) আত্মসহায়ক গোটৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention any one characteristic feature of self-help groups (SHGs).

(e) DWCRA আঁচনিৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

Mention one characteristic feature of DWCRA.

(f) ভাৰতবৰ্ষৰ গ্রামোন্নয়নত উন্নয়ন খণ্ড পৰ্যায়ৰ প্ৰশাসনে সন্মুখীন হোৱা যি কোনো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ সমস্যা উল্লেখ কৰা।

Mention any one important problem being faced by the block level administration in rural development in India.

(g) DRDAৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ কাৰ্য উল্লেখ কৰা।

Mention one important function of DRDA.

(h) নিবনুৱা সমস্যা সমাধানৰ এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পছা উল্লেখ কৰা।

Mention one important mechanism for solving the problem of unemployment.

2. তলত উল্লিখিত বিষয়সমূহৰ সম্পৰ্কে চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো ১৫০ শব্দৰ ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (**within 150 words** each) :

(a) ভাৰতবৰ্ষত জিলা ভিত্তিক গ্রামোন্নয়নৰ প্ৰশাসনীয় গাঁথনিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ

Characteristic features of administrative set-up for rural development at district level in India

- (b) গ্রামোন্নয়নত আত্মসহায়ক গোটৰ ভূমিকা
The role of self-help groups (SHGs) in rural development
- (c) 'নিৰক্ষৰতা'—গ্রামোন্নয়নৰ এক বাধা
'Illiteracy'—a problem for rural development
- (d) গ্রামোন্নয়ন আঁচনি হিচাপে IRDPৰ ভূমিকা
The role of IRDP as a rural development scheme

3. গ্রামোন্নয়নৰ অৰ্থ, প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰ সম্পৰ্কে এক আলোচনা যুগুত কৰা। 4+4+4=12
Explain the meaning, nature and scope of rural development.

অথবা / Or

- ভাৰতবৰ্ষত গ্রামোন্নয়নৰ ঐতিহাসিক পটভূমি সম্পৰ্কে এক আলোচনা যুগুত কৰা। 12
Discuss the historical background of rural development in India.

4. ভাৰতবৰ্ষৰ প্ৰেক্ষাপটত গ্রামোন্নয়নত খণ্ড উন্নয়ন বিষয়াৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে এক পর্যালোচনা আগবঢ়োৱা। 11
Evaluate the role of the Block Development Officer (BDO) in rural development in Indian context.

অথবা / Or

- ভাৰতবৰ্ষত ৰাজ্যিক পৰ্যায়ৰ গ্রামোন্নয়নৰ প্ৰশাসনীয় ব্যৱস্থাৰ ভূমিকা সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11
Explain the role of the State level administrative set-up for rural development in India.

5. ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰামোন্নয়নত জনসাধাৰণৰ অংশগ্ৰহণৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে এক সমালোচনাত্মক আলোচনা যুগুত কৰা। 11

Make a critical assessment on the importance of people's participation in rural development in India.

অথবা /Or

- 'গ্ৰাম্য উন্নয়নত মহিলা' শীৰ্ষক এটি আলোচনা যুগুত কৰা। 11
Write a note on 'women in rural development'.

6. ভাৰতবৰ্ষৰ গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনিসমূহৰ ৰূপায়ণ তথা তদাৰকিকৰণৰ ওপৰত এক সমালোচনাত্মক আলোচনা যুগুত কৰা। 11

Make a critical analysis on the implementation and monitoring of rural development programmes in India.

অথবা /Or

- ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰামোন্নয়ন আঁচনি হিচাপে 'SGSY' বিভিন্ন দিশ সম্পৰ্কে এক সমালোচনাত্মক আলোচনা যুগুত কৰা। 11

Make a critical analysis on the various aspects of 'SGSY' as a rural development programme in India.

7. 'দৰিদ্ৰতা'—ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰামোন্নয়নৰ এক প্ৰধান অন্তৰায় হিচাপে পৰীক্ষা কৰা। 11

Evaluate 'poverty' as a main hindrance for rural development in India.

অথবা /Or

- ভাৰতবৰ্ষত গ্ৰামোন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত থকা পৰম্পৰাগত নিয়োগৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে এক বিস্তৃত আলোচনা যুগুত কৰা। 11

Make a comprehensive note on the scope for traditional courses in rural development in India.

★★★